

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра кримінального процесу

СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ

**Навчально-методичні матеріали
для курсантів 2-го курсу за напрямом підготовки «Правознавство»
Навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ
(підготовка фахівців для експертно-криміналістичних підрозділів)**

КИЇВ - 2016

Рецензенти:

А.В. Іщенко, професор кафедри криміналістики Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України.

Є.Д. Лук'янчиков, професор кафедри інформаційного та підприємницького права Національного технічного університету України – «КПІ», доктор юридичних наук, професор;

Укладач:

С.О. Заїка, доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент.

Відповідальний редактор:

В.В. Рожнова, завідувач кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент.

Судові та правоохоронні органи України: Навчально-методичні матеріали для курсантів 2-го курсу за напрямом підготовки «Правознавство» Навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ (підготовки фахівців для експертно-криміналістичних підрозділів) / С.О. Заїка. – НАВС, 2016. – 28 с.

© Заїка С.О., 2016.

© Національна академія внутрішніх справ, 2016

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна: Судові та правоохоронні органи України

Курс	Характеристика дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3. Загальна кількість годин: 90.	Рік підготовки: 2. Семестр: 1. Лекції: 12. Семінарські заняття: 18. Самостійна робота: 32. Індивідуальна робота: 28. Вид контролю: залік.

Навчальна дисципліна “Судові та правоохоронні органи України” є однією з юридичних дисциплін що вивчається в Національній академії внутрішніх справ, передує освоєнню дисципліни “Кримінальний процес України” та інших правових наук і є обов’язковою у підготовці фахівців ступеня вищої освіти “Бакалавр” за напрямом підготовки “Правознавство”.

Дана навчальна дисципліна передбачає опанування курсантами теоретичного матеріалу згідно з навчальною програмою дисципліни, а також ознайомлення з відповідною термінологією та основними поняттями дисципліни.

Основними завданнями навчальної дисципліни “Судові та правоохоронні органи України” є надання курсантам необхідних знань щодо системи, структури, завдань та компетенції органів судової влади, прокуратури, Національної поліції та інших органів МВС України, адвокатури, інших правоохоронних органів, взаємодії цих органів між собою та з іншими державними установами й громадськими організаціями, формування навичок самостійної роботи з нормативними актами, основною та додатковою літературою.

Запропонована навчальна дисципліна покликана сприяти правовому вихованню курсантів, зокрема, виробленню у них особистої поваги до загальноновизнаних принципів діяльності судових та правоохоронних органів і правових норм, що регулюють їх діяльність.

У результаті вивчення основних положень навчальної дисциплін “Судові та правоохоронні органи України” **курсанти повинні знати:**

- положення Конституції України, законів України та відомчих нормативних актів, що регулюють діяльність судових та правоохоронних органів;
- предмет та основні поняття дисципліни;
- завдання, які вирішують судові та правоохоронні органи;
- їх систему, структуру та повноваження (права, обов’язки та функції);
- основні принципи, на яких ґрунтується діяльність Конституційного Суду України, судів та правоохоронних органів;

3. ПРОГРАМА КУРСУ

Тема 1. Предмет, система та основні поняття курсу “Судові та правоохоронні органи України”

Предмет, система та методи навчальної дисципліни “Судові та правоохоронні органи України”. Основні поняття навчальної дисципліни “Судові та правоохоронні органи України”. Поняття судових і правоохоронних органів. Система і структура правоохоронних органів України. Правоохоронна діяльність. Основні напрямки та головні риси правоохоронної діяльності. Поняття і види принципів правоохоронної діяльності. Законність як універсальний принцип правоохоронної діяльності. Поняття і зміст правопорядку. Законодавчі джерела навчальної дисципліни “Судові та правоохоронні органи України”. Класифікація джерел навчальної дисципліни “Судові та правоохоронні органи України”.

Тема 2. Судова влада в Україні

Поняття і значення судової влади. Історія становлення судових органів в Україні. Співвідношення судової влади з іншими гілками державної влади. Взаємозв'язок судової влади і законодавчої влади. Поняття судової системи в Україні. Засади організації судової влади. Правове регулювання діяльності органів судової влади. Організаційні основи судоустрою. Місцеві суди в Україні, їх склад і компетенція. Види і склад апеляційних судів. Вищі спеціалізовані суди, їх склад і повноваження. Верховний суд України. Пленум Верховного Суду. Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції. Завдання Конституційного Суду. Склад Конституційного Суду. Принципи діяльності Конституційного Суду. Порядок утворення та повноваження Конституційного Суду. Загальні засади організації та діяльності Конституційного Суду. Засади судової влади та здійснення правосуддя. Форми здійснення правосуддя. Вимоги, що ставляться до судді Конституційного Суду. Повноваження судді Конституційного Суду. Порядок обрання Голови Конституційного Суду та його заступників. Повноваження Голови Конституційного Суду. Повноваження заступника Голови Конституційного Суду. Загальні засади конституційного провадження. Регламент Конституційного Суду. Конституційне подання. Конституційне звернення. Особливості конституційного провадження. Рішення Конституційного Суду. Порядок зайняття посади судді. Кваліфікаційний рівень судді. Національна школа суддів України, її статус та структура. Дисциплінарна відповідальність судді. Звільнення судді з посади та припинення його повноважень. Вища кваліфікаційна комісія суддів України, її статус та повноваження. Суддівське самоврядування. Забезпечення суддів. Організаційне забезпечення діяльності судів.

Тема 3. Система і структура органів прокуратури України. Основні напрямки діяльності органів прокуратури

Поняття прокуратури та її роль в Україні. Засади організації і діяльності прокуратури. Функції прокуратури. Організаційні основи системи прокуратури. Система прокуратури України. Правове регулювання діяльності органів прокуратури. Структура та компетенція Генеральної прокуратури. Особливості організації і діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Регіональні прокуратури Місцеві прокуратури Кількісний склад та структура органів прокуратури. Статус та гарантії незалежності прокурора. Загальні права та обов'язки прокурора Відповідальність прокурора. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій. Підтримання державного обвинувачення в суді. Представництво інтересів громадянина або держави в суді. Нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство. Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. Порядок заняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора з адміністративної посади. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді. Прокурорське самоврядування та органи, що забезпечують діяльність прокуратури. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів, її статус та повноваження. Національна академія прокуратури України. Соціальне та матеріально-побутове забезпечення прокурора та інших працівників органів прокуратури. Організаційне забезпечення діяльності прокуратури. Міжнародно-правове співробітництво прокуратури з компетентними органами іноземних держав у сфері кримінального судочинства.

Тема 4. Національна поліція України та інші органи МВС України

Завдання, повноваження та структура МВС України. Національна поліція України, правова основа та принципи її діяльності. Завдання Національної поліції, міжнародне співробітництво та взаємодія поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Система поліції та статус поліцейських. Основні обов'язки та повноваження поліцейського. Види відповідальності поліцейських. Поліцейські заходи. Порядок застосування поліцейських заходів примусу Добір на посаду поліцейського. Загальні засади проходження служби в поліції. Гарантії професійної діяльності поліцейського. Громадський контроль поліції. Соціальний захист поліцейських. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення поліції. Державна прикордонна служба України, її завдання, структура. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. Національна гвардія України: завдання, структура та повноваження. Державна міграційна служба України.

Тема 5. Органи досудового розслідування в Україні

Органи досудового розслідування в Україні. Правова основа діяльності органів досудового розслідування. Завдання органів досудового розслідування. Принципи діяльності органів досудового розслідування в Україні. Компетенція слідчих органів Національної поліції, слідчих органів безпеки, слідчих органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, слідчих органів державного бюро розслідувань, детективів Національного антикорупційного бюро України. Система і структура слідчих органів Національної поліції України. Керівник органу досудового розслідування, його повноваження. Правове становище слідчого. Порядок призначення слідчих на посаду, їх переміщення і звільнення з посади. Права і обов'язки слідчих, гарантії їх процесуальної незалежності. Правове становище слідчого-криміналіста. Помічник слідчого і його повноваження.

Тема 6. Адвокатура України

Адвокатура в Україні. Правова основа діяльності адвокатури. Завдання адвокатури. Принципи та засади адвокатської діяльності. Організаційні форми адвокатської діяльності. Порядок утворення адвокатських об'єднань. Вимоги до осіб, які бажають займатися адвокатською діяльністю. Адвокатська діяльність та її види. Правове регулювання адвокатської діяльності. Гарантії адвокатської діяльності. Професійні права та обов'язки адвоката. Правила адвокатської етики. Поняття і зміст адвокатської таємниці. Договір про надання правової допомоги. Правове становище помічника адвоката. Адвокатське самоврядування. Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури. Вища кваліфікаційна комісія адвокатури. Рада адвокатів регіонів. Ревізійна комісія адвокатів регіону. Соціальний захист працівників адвокатури. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Національна асоціація адвокатів України. Кримінально-процесуальна діяльність адвоката.

Тема 7. Органи безпеки України

Служба безпеки України та її завдання. Правове регулювання діяльності органів безпеки. Принципи діяльності Служби безпеки. Система органів Служби безпеки. Структура Центрального управління СБУ. Колегія Служби безпеки, її склад і повноваження. Правове становище співробітників СБУ, їх права і обов'язки. Гарантії законності в діяльності Служби безпеки. Соціальний і правовий захист працівників органів безпеки.

Тема 8. Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол

Форми міжнародного співробітництва у сфері боротьби із злочинністю. Історія створення Інтерполу. Поняття і значення Інтерполу. Основні завдання

Інтерполу. Правові засади функціонування Інтерполу. Статут міжнародної організації кримінальної поліції Інтерпол. Принципи організації і діяльності Інтерполу. Головні напрямки діяльності Інтерполу. Бюджет Інтерполу. Система органів Інтерполу. Генеральна асамблея. Виконавчий комітет. Президент і віце-президенти Інтерполу. Повноваження Генерального Секретаря Інтерполу. Структура Генерального Секретаріату Інтерполу. Європол. Радники Інтерполу. Національне центральне бюро Інтерполу в Україні.

4. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ, ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Предмет, система та основні поняття курсу “Судові та правоохоронні органи України”

Методичні рекомендації

Цією темою передбачено проведення лекції (2 год.) та семінарського заняття (2 год).

Під час самостійного опанування даної теми необхідно ретельно опрацювати матеріали лекції, наявні підручники, законодавчі та інші нормативні акти, які визначають побудову судових та правоохоронних органів та загальні засади правоохоронної діяльності в Україні. Крім того, слід звернути особливу увагу на понятійний апарат теми: предмет і систему, основні поняття дисципліни “Судові та правоохоронні органи України” (судові органи; правоохоронні органи; система і структура правоохоронних органів; правоохоронна діяльність; основні напрямки, риси і принципи правоохоронної діяльності; законність та правопорядок; конституційний контроль; правосуддя тощо). При потребі законспектувати в робочому зошиті окремі положення, які є, на думку курсанта, найбільш суттєвими і стосуються даної теми.

Контрольні запитання:

1. Що входить до предмету навчальної дисципліни “Судові та правоохоронні органи України”?
2. Що таке метод вивчення дисципліни?
3. Чи входять суди до складу правоохоронних органів ?
4. Що означають і як співвідносяться поняття “законність” і “правапорядок”?
5. Які Ви знаєте законодавчі джерела дисципліни “Судові та правоохоронні органи України”?
6. Які ознаки характеризують правоохоронну діяльність?
7. Які існують основні напрямки правоохоронній діяльності?

Завдання на самостійну та індивідуальну роботу:

1. Під час індивідуальної роботи курсантам необхідно самостійно опрацювати дану тему за матеріалами, отриманого у бібліотеці підручника з навчальної дисципліни “Судові та правоохоронні органи України” та законспектувати у робочі зошити її основні положення.

2. Законспектувати положення розділів 7, 8, 12 Конституції України, прийнятій на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями).

Література до теми:

[1-5, 11, 16, 55, 63, 65, 70, 76]

Тема 2. Судова влада в Україні

Методичні рекомендації:

Цією темою передбачено проведення лекції (2 год.) та семінарських занять (4 год.).

На семінарських заняттях курсанти закріплюють одержані під час лекцій та в години самостійної підготовки теоретичні знання.

Насамперед, слід з'ясувати, що розуміється під судовою владою, які існують засади здійснення судочинства. Необхідно звернути увагу на такі питання як місцеві суди в Україні, їх склад і компетенція; види і склад апеляційних судів; Вищі спеціалізовані суди, їх склад і повноваження.

З'ясувати порядок утворення Конституційного Суду України; його повноваження; структуру; загальні засади діяльності та організації Конституційного Суду України; вимоги, що ставляться до кандидата в судді Конституційного Суду України та порядок та засади конституційного провадження.

Курсантам потрібно усвідомити, що Верховний суд України є найвищим судом у системі судоустрою, а Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Його завданням є гарантування верховенства Конституції України як волі українського народу і Основного Закону держави на всій території України.

Глибокому вивченню питань теми буде сприяти ознайомлення з Законами України від 02.06.2016 р. “Про судоустрій і статус суддів” та від 16.10.1996 р. “Про Конституційний Суд України”

Відповіді на питання семінарів повинні бути аргументованими, з посиланням на конкретні правові норми, що регулюють діяльність органів судової влади в Україні.

Питання семінару:

1. Поняття і значення судової влади. Історія становлення судових органів в Україні. Співвідношення судової влади з іншими гілками державної влади.
2. Засади організації судової влади. Організаційні основи судоустрою.
3. Місцеві суди в Україні, їх склад і компетенція.
4. Види і склад апеляційних судів.
5. Вищі спеціалізовані суди, їх склад і повноваження.
6. Верховний суд України. Пленум Верховного Суду.
7. Конституційний суд України: засади діяльності, склад та повноваження.

Теми рефератів, доповідей:

1. Засади здійснення судочинства в Україні.
2. Місцеві суди: їх склад і компетенція.
3. Види, склад та повноваження апеляційних судів України.
4. Вищі спеціалізовані суди в Україні.
5. Конституційне провадження.
6. Рішення Конституційного Суду України і їх правове значення
7. Правовий статус Верховного суду України.

Питання семінару:

1. Порядок зайняття посади судді. Кваліфікаційний рівень судді.
2. Дисциплінарна відповідальність судді. Звільнення судді з посади та припинення його повноважень.
3. Вища кваліфікаційна комісія суддів України, її статус та повноваження.
4. Суддівське самоврядування. Забезпечення суддів. Організаційне забезпечення діяльності судів.

Теми рефератів, доповідей:

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів України, склад та повноваження.
2. Національна школа суддів України, її статус та структура
3. Здійснення правосуддя судом присяжних: історія та сучасність;
4. Регламент Конституційного Суду України.

Контрольні запитання:

1. Дайте визначення поняття судової влади.
2. Визначте основні ознаки правосуддя.
3. У яких формах здійснюється правосуддя?
4. Як ви розумієте поняття “засади правосуддя”?
5. Які засади правосуддя проголошені у міжнародно-правових документах і як вони реалізуються в чинному законодавстві України?
6. Розкрийте зміст засад судочинства, закріплених у ст.129 Конституції України?
7. Як утворюються місцеві, апеляційні та Вищі спеціалізовані суди?
8. Які повноваження має Верховний суд України?
9. Вирішення яких завдань покладається на Конституційний Суд України?
10. Які є засади діяльності Конституційного Суду України?
11. Які вимоги ставляться до кандидата в судді Конституційного Суду України?
12. Який порядок утворення Конституційного Суду України?
13. Які повноваження мають голова Конституційного суду України, його заступники, судді Конституційного Суду України?
14. Які ви знаєте особливості конституційного провадження в Україні?
15. Чим забезпечується незалежність судді?
16. Як відбувається відсторонення судді від посади у зв'язку з притягненням його до кримінальної відповідальності?
17. Які є вимоги щодо несумісності судді?
18. Які є права та обов'язки судді?
19. Хто може бути присяжним?
20. Які вимоги ставляться до кандидатів на посаду судді?
21. Які органи здійснюють дисциплінарне провадження щодо судді?

Завдання на самостійну та індивідуальну роботу:

Законспектувати основні положення:

1. Закону України “Про судоустрій і статус суддів” від 02 червня 2016 р.
2. Закону України “Про Вищу раду юстиції” від 15 січня 1998 р. (зі змінами та доповненнями).
3. Закону України “Про Конституційний Суд України ” від 16.10.1996 р. (зі змінами та доповненнями).

Література до теми:

[1-5, 9, 11, 12, 17, 31-33, 43, 55, 57-59, 63, 65, 67-70, 72, 73, 75-78]

Тема 3. Система і структура органів прокуратури. Основні напрямки діяльності органів прокуратури

Методичні рекомендації

За цією темою передбачається лекція (2 год.) і проведення семінарського заняття (2 год.).

У процесі підготовки до семінару курсантам слід ознайомитись з лекційним матеріалом, вивчити нормативні акти, що регламентують діяльність органів прокуратури. Необхідно засвоїти систему та структуру органів прокуратури, їх функції та завдання, засади діяльності, вимоги, що ставляться до осіб, які виявили бажання працювати в органах прокуратури тощо. При цьому слід врахувати вимоги Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 року.

Перевірити рівень своїх знань курсанти можуть за допомогою контрольних запитань, що містяться в матеріалах теми.

Ці ж запитання можуть стати предметом обговорення при проведенні семінарського заняття.

Питання семінару:

1. Поняття прокуратури та її роль в Україні. Засади організації і діяльності прокуратури.
2. Функції прокуратури. Організаційні основи системи прокуратури.
3. Система прокуратури України.
4. Статус та гарантії незалежності прокурора. Загальні права та обов'язки прокурора. Відповідальність прокурора.
5. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій.

Теми рефератів, доповідей:

1. Підтримання прокурором державного обвинувачення в суді.
2. Представництво прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді.
3. Нагляд прокуратурою за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство.
4. Нагляд прокуратурою за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.
5. Прокурорське самоврядування та органи, що забезпечують діяльність прокуратури.
6. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів, її статус та повноваження.
7. Національна академія прокуратури України.
8. Структура та компетенція Генеральної прокуратури.

Контрольні запитання:

1. Які засади організації і діяльності прокуратури?
2. Назвіть функції прокуратури.
3. Якою є система прокуратури України?
4. Назвіть структуру й компетенцію Генеральної прокуратури та особливості її організації і діяльності.
5. Які функції спеціалізованої антикорупційної прокуратури?
6. У чому полягає статус та гарантії незалежності прокурора?
7. Перерахуйте загальні права та обов'язки прокурора.
8. У чому полягає підтримання прокурором державного обвинувачення в суді?
9. У чому суть представництва прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді?
10. Які особливості нагляду прокуратурою за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство?
11. Назвіть особливості нагляду прокуратурою за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.
12. Який порядок зайняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора з адміністративної посади?
13. Який статус та повноваження кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів?
14. Який статус Національної академії прокуратури України?

Завдання на самостійну та індивідуальну роботу:

Законспектувати основні положення:

1. Закону України "Про прокуратуру" від 14.10.2014 (зі змінами та доповненнями»).
2. Наказу Генеральної прокуратури України від 28.11.2012 № 123 Про затвердження Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури».
3. Наказу Генерального прокурора України від 16.07.2015 № 55-шц «Про затвердження структури Генеральної прокуратури України»

Література до теми:

[1-5, 11-13, 15, 16, 25-27, 33, 39, 49, 50, 60-66, 70, 74, 76, 79, 80]

Тема 4. Національна поліція України та інші органи МВС України

Методичні рекомендації

За цією темою передбачається лекція (2 год.) і проведення семінарського заняття (2 год.).

Під час підготовки до нього курсантам потрібно звернутися до законодавчих та нормативних актів, що визначають завдання, систему, принципи та організацію діяльності Національної поліції України та інших органів МВС України.

Необхідно засвоїти основні положення Закону України “Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року. При цьому, варто звернути увагу на зміни та доповнення, які були внесені до зазначеного Закону у 2016 році.

Курсантам потрібно знати основні положення законів, якими керуються працівники МВС України у своїй діяльності, зокрема від 18 лютого 1992 року “Про оперативно-розшукову діяльність”, від 30 червня 1993 р. “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю” тощо.

Крім того, необхідно ознайомитися з наказами і інструкціями, які регламентують діяльність МВС і підпорядкованих йому органів на місцях.

Питання семінару:

1. Завдання, повноваження та структура МВС України.
2. Національна поліція України, правова основа та принципи її діяльності.
3. Основні обов'язки та повноваження поліцейського. Види відповідальності поліцейських.
4. Поліцейські заходи. Порядок застосування поліцейських заходів примусу.
5. Інші органи МВС України.

Теми рефератів, доповідей:

1. Державна прикордонна служба України, її завдання, структура.
2. Державна служба України з надзвичайних ситуацій: завдання, структура та повноваження.
3. Національна гвардія України: завдання, структура та повноваження.
4. Державна міграційна служба України: завдання, структура та повноваження.

Контрольні запитання:

1. Які завдання, повноваження та структура МВС України?
2. Що виступає правовою основою для діяльності Національної поліції та інших органів МВС України?

3. Яка правова основа, завдання та принципи діяльності Національної поліції України?
4. У чому полягає система поліції та статус поліцейських?
5. Які основні обов'язки та повноваження поліцейського?
6. Назвіть види відповідальності поліцейських.
7. Який порядок застосування поліцейських заходів примусу?
8. Які загальні засади проходження служби в поліції?
9. Що відноситься до гарантій професійної діяльності поліцейського?
10. Назвіть інші органи МВС України, їх структуру та основні повноваження.

Завдання на самостійну роботу:

Законспектувати основні положення:

1. Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року.
2. Закону України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України» від 22 лютого 2006 року.
3. Постанови Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України».

Література до теми:

[1-5, 12, 13-16, 18, 19-26, 30, 33, 34, 37, 39, 60, 63, 65, 70, 76]

Тема 5. Органи досудового розслідування в Україні

Методичні рекомендації

За цією темою передбачається лекція (2 год.) і проведення семінарського заняття (2 год.).

Під час підготовки до нього курсантам потрібно звернутися до законодавчих та нормативних актів, що визначають завдання, систему, та організацію діяльності органів досудового розслідування в Україні.

Також, необхідно засвоїти основні положення Кримінального процесуального кодексу України від 13 квітня 2012 року. При цьому, варто звернути увагу та врахувати зміни та доповнення, які були внесені до зазначеного законодавчого акту протягом 2012-2016 років.

Питання семінару:

1. Характеристика завдань досудового розслідування.
2. Органи досудового розслідування в Україні, їх система і компетенція.
3. Загальні положення досудового розслідування.

Теми рефератів, доповідей:

1. Засади організаційної побудови і діяльності слідчих підрозділів в системі Національної поліції України.
2. Вимоги до кандидатів на посаду слідчого.
3. Повноваження слідчого.
4. Повноваження керівника органу досудового розслідування.

Контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте правове становище керівника органу досудового розслідування.
2. Органи досудового розслідування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.
3. Який порядок призначення слідчих на посаду, їх переміщення і звільнення з посади?
4. Назвіть права і обов'язки слідчих, гарантії їх процесуальної незалежності.
5. У чому полягає правове становище слідчого-криміналіста та помічника слідчого?

Література до теми:

[1-6, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 25, 26, 27, 30, 33, 34, 39, 43, 45-52, 63, 65, 70]

Тема 6. Адвокатура України

Методичні рекомендації

За цією темою передбачається лекція (2 год.) і проведення семінарського заняття (2 год.).

Під час підготовки до заняття курсантам слід ознайомитись з матеріалами лекції, вивчити законодавчі акти та інші нормативні акти, що визначають побудову органів адвокатури. Зокрема, Закону України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” від 5 липня 2012 року, який містить основні положення щодо поняття адвокатури, її завдань, форм, видів та гарантій адвокатської діяльності, статусу адвоката тощо.

Необхідно також приділити увагу вивченню норм процесуального законодавства, що регламентують діяльність адвокатів як захисників, представників потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача, особи яка надає правову допомогу свідку при участі у кримінальних справах; як представників сторін у цивільному і господарському процесі; коло їх повноважень, зокрема, щодо збирання доказів, моменту вступу до справи.

Окрему увагу слід приділити питанням щодо організації діяльності кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури, Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури, порядку набуття професії адвоката та притягнення адвоката до відповідальності.

Питання семінару:

1. Поняття адвокатури та її завдання.
2. Правові основи, принципи та організаційні форми діяльності адвокатури.
3. Види адвокатської діяльності та їх характеристика.
4. Вимоги до осіб, які бажають займатися адвокатською діяльністю. Права та обов'язки адвоката. Правове становище помічника адвоката.
5. Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури та Вища кваліфікаційна комісія адвокатури України.

Теми рефератів, доповідей:

1. Виникнення і розвиток адвокатури в Україні.
2. Роль Національної асоціації адвокатів України у реалізації завдань адвокатури.
3. Вища кваліфікаційна комісія адвокатури.
4. Гарантії адвокатської діяльності.

Контрольні запитання:

1. Які вимоги ставляться до особи, котра бажає стати адвокатом?
2. Який порядок утворення об'єднань адвокатів?
3. Як регулюється діяльність адвокатських об'єднань?
4. Чи вправі особа займатися приватною адвокатською діяльністю?
5. Що входить до змісту поняття “адвокатська таємниця”?
6. У яких випадках дозволяється втручання у діяльність адвоката?
7. Який склад, порядок формування і повноваження кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури?
8. Який порядок допуску адвоката до участі в кримінальній справі?

Завдання на самостійну та індивідуальну роботу:

Законспектувати основні положення:

1. Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05 липня 2012 року.
2. Закону України «Про безоплатну правову допомогу» від 02 червня 2011 року.

Література до теми:

[1-8, 16, 26, 30, 33, 36, 40-42, 44, 53, 60, 63, 65, 70, 71, 76]

Тема 7. Органи безпеки України

Методичні рекомендації

За цією темою передбачається проведення семінарського заняття (2 год.).

Курсантам необхідно опрацювати законодавство України, що відносить до переліку правоохоронних органів Службу безпеки України. Обов'язковою умовою ефективного функціонування СБУ є виконання ними покладених на них законом функцій, дотримання посадовими особами цього органу законності забезпечення реалізації прав та свобод людини і громадянина.

Курсантам вкрай важливо опрацювати Закон України від 25.03.1992 «Про Службу безпеки України» з відповідними змінами та доповненнями, в якому визначені завдання, правові засади, система й повноваження цього правоохоронного органу.

Питання семінару:

1. Поняття Служби безпеки України, її основні завдання і принципи діяльності.
2. Система органів безпеки. Структура Центрального управління СБУ.
3. Правове становище співробітників СБУ, їх права і обов'язки.
4. Забезпечення законності в діяльності Служби безпеки України.

Теми рефератів, доповідей:

1. Особливості соціального і правового захисту працівників СБУ.
2. Колегія Служби безпеки України, її склад і повноваження.
3. Роль СБУ у боротьбі зі злочинністю.

Контрольні запитання:

1. Яка структура Закону України «Про Службу безпеки України»?
2. Які завдання покладаються на Службу безпеки України?
3. Яка система органів Служби безпеки України?
4. Яку роль відіграє Колегія СБУ?
5. Які є повноваження у Служби безпеки України?
6. Які існують гарантії, спрямовані на соціальний і правовий захист працівників СБУ?

Завдання на самостійну та індивідуальну роботу:

Законспектувати основні положення:

- Закону України від 25.03.1992 «Про Службу безпеки України».

Література до теми:

[1-5, 12, 13, 15, 16, 23, 25, 26, 28, 29, 33, 35, 49, 50, 56, 60, 65]

Тема 8. Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол

Методичні рекомендації

За цією темою передбачається проведення семінарського заняття (2 год.).

Курсантам необхідно мати на увазі, що Інтерпол – скорочена назва Міжнародної організації кримінальної поліції (МОКП). Це є єдина міжнародна організація, яка бере безпосередню участь у боротьбі зі злочинністю.

Курсантам вкрай важливо опрацювати Постанови Кабінету Міністрів України № 555 від 30 вересня 1992 р. «Про вступ України до Інтерполу» та № 220 від 25 березня 1993 р. «Про Національне центральне бюро Інтерполу».

Важливо розуміти, що особливе місце в системі органів управління Інтерполом займають Національні центральні бюро, які діють одночасно в двох системах: окремої держави і даної організації з відповідним подвійним підпорядкуванням.

Питання семінару:

1. Місце и завдання Інтерполу у боротьбі із транснаціональною злочинністю.
2. Участь МВС України у Міжнародній організації кримінальної поліції (Інтерполі).
3. Національне Центральне бюро Інтерполу (НЦБ) в Україні.
4. Структура Інтерполу в Україні, його функції.

Теми рефератів, доповідей:

1. Нормативно-правове регулювання діяльності НЦБ Інтерполу в Україні.
2. Принципи діяльності Інтерполу в Україні.
3. Моральні засади діяльності НЦБ Інтерполу в Україні.

Контрольні запитання:

1. Які завдання є основними для Укрбюро Інтерполу?
2. На який орган покладаються повноваження Укрбюро Інтерполу?
3. Які суб'єкти виступають сторонами взаємодії по лінії Інтерполу?
4. Історичні особливості створення Міжнародної організації кримінальної поліції - Інтерполу.

Завдання на самостійну та індивідуальну роботу:

Законспектувати основні положення:

- Постанови Кабінету Міністрів України № 220 від 25 березня 1993 р. «Про Національне центральне бюро Інтерполу»;

- Наказу МВС України від 02.07.2015 № 794 «Про затвердження Інструкції про порядок приймання-передавання осіб, які перебувають під вартою, на кордоні України та поза її межами».

Література до теми:

[1-5, 11, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 29, 35, 38, 39, 54, 65]

5. НОРМАТИВНІ ТА ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України від 23 липня 1996 року, № 30. – Ст.141.
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права людини [Електронний ресурс] : прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16 груд. 1966 р. - Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: від 4 листопада 1950 року // Офіційний вісник України. - 1998. - № 13. - Ст. 270.
4. Збірник міжнародних договорів України про правову допомогу у кримінальних справах. Багатосторонні договори. - К. : Фенікс, 2012. - 800 с.
5. Концепція реформування кримінальної юстиції України: Затв. Указом Президента України від 8 квітня 2008 р. № 311/2008 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 27. – Ст. 838.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року // Урядовий кур'єр. – 05.09.2012. – № 159 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
7. Про затвердження стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі: Наказ Міністерства юстиції України № 337/25114 від 26 лютого 2014 р.
8. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
9. Про Вищу раду юстиції: Закон України від 15 січня 1998 р. // Голос України. – 1998. – 17 лютого; Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 25. – Ст.146 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
10. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7 березня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – №32. – Ст. 225 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).

11. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 50. - Ст. 540 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
12. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 року // Голос України. – 1994. – 2 березня (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
13. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 16. – Ст. 93 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
14. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22 лютого 2006 року // Відомості Верховної Ради України. – 2006. - № 29. - Ст. 245 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
15. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Голос України. – 1994. – 2 березня (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
16. Про звернення громадян: Закон України від 02 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. № 47. – Ст. 256 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
17. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
18. Про Національну поліцію: Закон України від 15 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2015. - № 40-41. - Ст. 379 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
19. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3 квітня 2013 року // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 27. - Ст. 208 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
20. Про Національну гвардію України: Закон України від 13 березня 2014 року // Відомості Верховної Ради України. - 2014. - № 17. - Ст. 594 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
21. Положення про Державну міграційну службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 360.
22. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року // Відомості Верховної Ради України. - 2014. - № 47. - Ст. 2051 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
23. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р.// Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
24. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 6. – Ст. 35 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).
25. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 року // Голос України. – 1993. – 6 серпня (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).

26. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 360 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).

27. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2015. — № 2-3. — Ст. 12 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).

28. Про Раду національної безпеки: Закон України від 5 березня 1998 р. // Офіційний вісник України. – 1998. – № 13. – С. 18 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).

29. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).

30. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).

31. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07 липня 2010 року // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41-45. – Ст. 529 (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).

32. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 року. Чинне законодавство станом на 30.09.2016 р.: (офіц.текст). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2016. – 144 с.

33. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 // Голос України. – 2012. – 19 травня (№№ 90–91) (із змінами та доповненнями, станом на 01.08.2016).

34. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. // Голос України. - 2016. - № 7.- 16 січня.

35. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні. Затв. Указом Президента України від 10 червня 1993 р. // Голос України. – 1993. – 26 червня.

36. Порядок оплати послуг адвокатів, які надають вторинну правову допомогу особам, затриманим в адміністративному або кримінально-процесуальному порядку, а також у кримінальних справах, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 305.

37. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України».

38. Положення про Національне центральне бюро Інтерполу: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1993 № 220 // Зібрання Постанов уряду України. – 1994. – № 2. – Ст. 25.

39. Наказ МВС України від 02.07.2015 № 794 «Про затвердження Інструкції про порядок приймання-передавання осіб, які перебувають під вартою, на кордоні України та поза її межами».

40. Про реєстрацію адвокатського об'єднання: Наказ Міністерства юстиції України №1782/5 від 01.07.2011р.

41. Постанова Кабінету міністрів України № 504 від 06.06.2012: Про утворення Координаційного центру з надання правової допомоги та ліквідацію Центру правової реформи і законопроектних робіт при Міністерстві юстиції // Урядовий кур'єр № 93 від 25.07.2012.

42. Постанова Кабінету міністрів України № 8 від 11.01.2012 «Про затвердження Порядку і умов укладення контрактів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі та договорів з адвокатами, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі» // Урядовий кур'єр № 15 від 26.01.2012.

43. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. – 456 с.

44. Правила адвокатської етики, затвержені Установчим З'їздом адвокатів України 17.11.2012 р.

45. Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень: Наказ МВС України від 06 серпня 2012 року № 681.

46. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: Наказ МВС України від 23 серпня 2012 р. № 700.

47. Інструкція з організації діяльності органів досудового розслідування МВС України: Наказ МВС України від 23 серпня 2012 р. № 658.

48. Положення про порядок застосування електронних засобів контролю: Наказ МВС України від 09 серпня 2012 р. № 696.

49. Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: Наказ Генеральної прокуратури України від 06 квітня 2016 року № 139.

50. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ ГПУ, МВС, СБУ, Мін'юсту, Державної прикордонної служби, Міністерства фінансів України від 16 листопада 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5.

51. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 06 листопада 2015 р. № 1377.

52. Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: Наказ МВС України від 03.11.2015 № 1339.

*Монографії, підручники, навчальні посібники, збірники наукових статей,
тези доповідей на конференціях, круглих столах:*

53. Адвокатура України: правове регулювання і судова практика: Практ. посіб. для адвоката / Вища кваліфікаційна комісія адвокатури при Кабінеті Міністрів України / С.Ф. Сафулько (ред.), Т.Г. Захарченко (упоряд.), О.Д. Святоцький (ред.) – К. : Видавничий Дім “Ін Юре”, 2012. – 768 с.
54. Бандурка О.М. Інтерпол: Міжнародна організація кримінальної поліції: Наук.- практ. посібник / Національний ун-т внутрішніх справ – Х.: Основа, 2003. – 323 с.
55. Бринцев В.Д. Стандарти правової держави: втілення у національну модель організаційного забезпечення судової влади: монографія / В.Д. Бринцев. – Х.: Право, 2010. – 464 с.
56. Будаков М.О. Організаційно-правові засади діяльності спеціальних служб держав НАТО/СБУ. Науковий координаційний центр Національна академія. – К. : Видавництво АН СБ України, 2004. – 188 с.
57. Головань І. Деякі проблеми виконання рішень Конституційного Суду України // Вісник Конституційного суду України. – 2010. – № 6. – С. 132-137.
58. Городовенко В.В. Принципи судової влади: монографія / В.В. Городовенко. – Х.: Право, 2012. – 448 с.
59. Кампо В., Савчин М. Легітимність рішень конституційних судів у контексті доктрини верховенства права: компаративний та праксеологічний аспекти // Вісник Конституційного суду України. – 2010. – № 5. – С. 99-110.
60. Кримінальний процес в питаннях і відповідях: Загальна і Особлива частини: навч. посіб. /Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова, Д.О. Савицький, О.Ю. Хабло, О.В. Римарчук. – 4-те вид., доповн. і переробл. – Київ: КНТ, 2016. – 269 с.
61. Курочка Н.И., Каркач П.М. Прокурорський нагляд в Україні. – Луганськ, 2009. – 236 с.
62. Лапкін А.В. Правові основи прокурорської діяльності: наук.-практ. посіб. / А.В. Лапкін; за ред. П.М. Каркача. – 2-ге вид., змінене і допов. – Х.: Право, 2013. – 320 с.
63. Лапкін А.В. Організація судових та правоохоронних органів України: навч. посіб. у схемах / А.В. Лапкін.- 2-ге вид., змін і допов. – Х.: Право, 2013. – 144 с.
64. Малюга В., Михайленко О.Р. Принципи організації та діяльності прокуратури України: Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. – 130 с.
65. Марочкін І.Є., Москвич Л.М., Каркач П.М. та ін. Організація судових та правоохоронних органів. Підручник. – Харків, 2014. – 448 с.
66. Михайленко О.Р. Прокуратура України: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 287 с.
67. Москвич Л.М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз: Монографія / Л.М. Москвич. – Харків: Видавництво «ФІНН», 2011. – 384 с.

68. Москвич Л.М., Іваницький С.О., Русанова І.О. Правовий статус носіїв судової влади в Україні (професійні судді, народні засідателі, суд присяжних) / За заг.ред. І.Є. Марочкіна: Монографія. – Харків: «ФІНН», 2009. – 488 с.
69. Назаров І.В. Судові системи країн Європейського Союзу та України: генезис та порівняння: Монографія / І.В. Назаров. – Харків: Видавництво «ФІНН», 2011. – 432 с.
70. Нор В. Т. Судові та правоохоронні органи України : підручник / В.Т. Нор, Н. П. Анікіна, Н. Р. Бобечко ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – К.: Ін Юре, 2012. – 240 с.
71. Погорецький М.А., Яновська О.Г. Адвокатура України: підручник / Погорецький М.А., Яновська О.Г.. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 368 с.
72. Савчин М. Конституційні цінності та конституційна юриспруденція в Україні // Вісник Конституційного суду України. – 2010. – № 1. – С.112-122.
73. Скомороха В. Деякі питання вдосконалення організації та діяльності Конституційного Суду України // Вісник Конституційного суду України. – 2010. – № 5. – С. 111-116.
74. Смоков С.М., Горелкіна К.Г. Гарантії застосування заходів процесуального примусу у кримінальному судочинстві України: монографія. – Одеса, Астропринт, 2012. – 152 с.
75. Стрижак А. Конституційний Суд України як інститут забезпечення та захисту конституційної законності // Вісник Конституційного суду України. – 2010. – № 1. – С.101-111.
76. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: Підручник / О.С. Захаров, В.С. Ковальський, В.С. Лукомський та ін.; Відп. ред. В. Маляренко. – 3-е вид., перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 352 с.
77. Шаптала Н. Особливості національного конституціоналізму в питаннях захисту Конституційним Судом України прав і свобод громадян // Вісник Конституційного суду України. – 2010. – № 6. – С. 125-132.
78. Юревич І.В. Єдність судової вади: монографія / І.В. Юревич. – Х,: Право, 2014. – 264 с.
79. Юрчишин В.М. Процесуальні функції прокурора у досудовій стадії кримінального провадження: поняття, призначення, система: навч. посіб. / В.М. Юрчишин. – Чернівці: Технодрук, 2014. – 276 с.
80. Юрчишин В.М. Місце і роль прокурора у досудовому розслідуванні та їх відображення в теорії, законодавстві і практиці: Монографія. – Чернівці, «Видавничій Дім «РОДОВІД», 2013. – 308 с.

6. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет, система та основні поняття дисципліни “Судові та правоохоронні органи України”.
2. Методи дисципліни “Судові та правоохоронні органи України”.
3. Поняття, система і структура судових і правоохоронних органів.
4. Основні напрямки та принципи правоохоронної діяльності.
5. Поняття і значення судової влади. Історія становлення судових органів в Україні. Співвідношення судової влади з іншими гілками державної влади.
6. Поняття судової системи в Україні. Засади організації та правове регулювання діяльності судової влади. органів судової влади.
7. Місцеві суди в Україні, їх склад і компетенція.
8. Види і склад апеляційних судів.
9. Вищі спеціалізовані суди, їх склад і повноваження.
10. Верховний суд України. Пленум Верховного Суду.
11. Завдання Конституційного Суду України.
12. Вимоги до кандидата у судді Конституційного Суду України.
13. Склад Конституційного суду України та його повноваження.
14. Вибори Голови Конституційного Суду України та його повноваження.
15. Конституційне подання та конституційне звернення, їх характеристика.
16. Порядок зайняття посади судді.
17. Кваліфікаційний рівень судді.
18. Національна школа суддів України, її статус та структура.
19. Дисциплінарна відповідальність судді. Звільнення судді з посади та припинення його повноважень.
20. Вища кваліфікаційна комісія суддів України, її статус та повноваження.
21. Суддівське самоврядування.
22. Забезпечення суддів. Організаційне забезпечення діяльності судів.
23. Поняття прокуратури та її роль в Україні.
24. Засади організації і діяльності прокуратури.
25. Функції прокуратури.
26. Система прокуратури України. Правове регулювання діяльності органів прокуратури.
27. Структура та компетенція Генеральної прокуратури.
28. Особливості організації і діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
29. Регіональні прокуратури.
30. Місцеві прокуратури.
31. Кількісний склад та структура органів прокуратури. Статус та гарантії незалежності прокурора.
32. Загальні права та обов’язки прокурора.
33. Порядок заняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора з адміністративної посади.

34. Дисциплінарна відповідальність прокурора.
35. Прокурорське самоврядування та органи, що забезпечують діяльність прокуратури.
36. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів, її статус та повноваження.
37. Національна академія прокуратури України.
38. Соціальне та матеріально-побутове забезпечення прокурора та інших працівників органів прокуратури.
39. Організаційне забезпечення діяльності прокуратури. Міжнародно-правове співробітництво прокуратури з компетентними органами іноземних держав у сфері кримінального судочинства.
40. Завдання, повноваження та структура МВС України.
41. Національна поліція України, правова основа, завдання та принципи її діяльності.
42. Система поліції та статус поліцейських.
43. Основні обов'язки та повноваження поліцейського. Види відповідальності поліцейських.
44. Поліцейські заходи: поняття та види.
45. Порядок застосування поліцейських заходів примусу.
46. Добір на посаду поліцейського. Загальні засади проходження служби в поліції. Гарантії професійної діяльності поліцейського.
47. Громадський контроль поліції. Соціальний захист поліцейських. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення поліції.
48. Державна прикордонна служба України, її завдання, структура.
49. Державна служба України з надзвичайних ситуацій, її завдання, структура.
50. Державна міграційна служба України: завдання, структура та повноваження.
51. Національна гвардія України: завдання, структура та повноваження.
52. Органи досудового розслідування в Україні. Правова основа діяльності органів досудового розслідування.
53. Завдання органів досудового розслідування. Принципи діяльності органів досудового розслідування в Україні.
54. Компетенція слідчих органів Національної поліції, слідчих органів безпеки, слідчих органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, слідчих органів державного бюро розслідувань, детективів Національного антикорупційного бюро України.
55. Система і структура слідчих органів Національної поліції України. Керівник органу досудового розслідування, його повноваження.
56. Правове становище слідчого. Порядок призначення слідчих на посаду, їх переміщення і звільнення з посади. Права і обов'язки слідчих, гарантії їх процесуальної незалежності.
57. Правове становище слідчого-криміналіста.
58. Помічник слідчого і його повноваження.

59. Поняття адвокатури в Україні.
60. Основні завдання адвокатури.
61. Принципи діяльності адвокатури.
62. Організаційні форми діяльності адвокатури в Україні.
63. Порядок утворення адвокатських об'єднань.
64. Вимоги до осіб, які бажають займатися адвокатською діяльністю в Україні.
65. Адвокатська діяльність та її види.
66. Гарантії адвокатської діяльності
67. Професійні права та обов'язки адвоката.
68. Поняття і зміст адвокатської таємниці.
69. Правове становище помічника адвоката.
70. Соціальний захист працівників адвокатури.
71. Дисциплінарна відповідальність адвоката.
72. Склад і структура кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.
73. Порядок формування кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.
74. Порядок формування та повноваження Ради адвокатів регіону.
75. Вища кваліфікаційна комісія адвокатури.
76. Правові основи діяльності Служби безпеки України.
77. Завдання Служби безпеки України.
78. Органи та посадові особи, на які покладається контроль і нагляд за діяльністю Служби безпеки України.
79. Основні завдання та повноваження Національного центрального бюро Інтерполу.
80. Нормативно-правове регулювання діяльності Національного центрального бюро Інтерполу. Характеристика основних положень.

Навчально-методичні матеріали для курсантів 2-го курсу за напрямом підготовки «Правознавство» Навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ (підготовка фахівців для експертно-криміналістичних підрозділів) підготовлені доцентом кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ, кандидатом юридичних наук, доцентом С.О. Заїкою.

Навчально-методичні матеріали обговорені та схвалені на засіданні кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ 7 липня 2016 року, протокол № 24.